

Sosyal Güvenlik ve İş Mevzuatı Sirküler No: 42

İstanbul, 10 Kasım 2022

Konu: 7420 sayılı Kanun'un iş ve sosyal güvenliğe ilişkin düzenlemeleri

3 Kasım 2022 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilen ve 9 Kasım 2022 tarihli/32008 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7420 sayılı Kanun'un iş ve sosyal güvenlik ile ilgili düzenlemeleri şu şekildedir.

1-Hizmet erbabına iş yerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda SGK ve gelir vergisinden istisna yemek bedeli

Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK) 23. maddesinin (8) numaralı bendi uyarınca, hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisnadır. İşverenlerce, iş yerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda ise çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedeline ilişkin istisna tutarı, 2022 takvim yılı için 34 TL olarak belirlenmişken bu tutar 5799 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 1 Temmuz 2022 tarihinden geçerli olmak üzere 51 TL'ye yükseltilmişti.

İlgili maddedeki parantez içi hükümde ise bu istisnanın uygulanabilmesi için söz konusu ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılmasının şart olduğuna dair düzenleme bulunmaktadır.

Ödemenin bu tutarı aşması halinde, aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatlerin ücret olarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

7420 sayılı Kanun'un 2. maddesiyle yukarıdaki parantez içi hüküm; "İşverenlerce, iş yerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 TL'yi aşmayan kısmı istisna kapsamındadır." şeklinde değiştirilmiştir.

Bu düzenlemeyle iş yerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda yemek bedeli ödemesinin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şartı kaldırılmış olmaktadır. Böylelikle belirlenen tutarı (1 Temmuz 2022'den itibaren 51 TL) aşmayan yemek bedellerinin personelin banka hesabına yatırılması durumunda da gelir vergisi istisnasından yararlanılabilecektir.

Ayrıca ilgili madde gerekçesinde, yemek bedelinin çalışanın banka hesabına yatırılması ve çalışanlarca bu tutarların yemek hizmeti veren işletmeler dışında (örneğin marketlerde) kullanılması durumunda da gelir vergisi istisnasından yararlanılabileme imkânı sağlandığı belirtilmektedir.

İlgili maddede ayrıca ödemenin bu tutarı (51 TL) aşması halinde aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatlerin ücret olarak vergilendirileceğine ilişkin düzenleme de yer almaktadır.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Söz konusu hüküm, 01.12.2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Nakdi yemek bedeline ilişkin SGK primine esas kazanç istisna tutarı kanunda doğrudan yer almamıştır. Konuya ilişkin SGK tarafında yapılacak düzenleme beklenmektedir. SGK Yönetim kurulu tarafından alınacak karar sonrası tekrar Sirküler paylaşılacaktır.

Mevcut uygulamada; Yemek parası adı altında yapılan ödemelerin, işyerinde veya müştemilatında işveren tarafından yemek verilmemesi şartıyla, fiilen çalışılan gün sayısı dikkate alınarak günlük asgari ücretin % 6'sının, yemek verilecek gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktar, prime esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmamaktadır. SGK Günlük Yemek İstisnası: $12,94(6.471/30 = 215,70)$.

Maliye tarafında yapılan düzenlemeye paralel bir düzenlemenin bir YK kararı ile SGK tarafından da yapılması beklenmektedir.

2. Yurt dışında yapılan inşaat işlerinde çalışanların ücretlerinde gelir vergisi istisnası

Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. maddesinde gelir vergisinden istisna olan ücretlere yer verilmektedir.

7420 sayılı Kanun'un 2. maddesiyle GVK'nın 23. maddesine (19) numaralı bent eklenmiştir. Buna göre yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabına, fiilen yurt dışındaki çalışmaları karşılığı işverenin yurt dışı kazançlarından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri gelir vergisinden istisna olarak değerlendirilecektir.

Damga Vergisi Kanunu'na ekli (2) sayılı tabloda damga vergisinden istisna edilen kâğıt ve işlemler sayılmaktadır. Bu tablonun "IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar" bölümünün 34. sırasında Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. maddesinde belirtilen ücretlere ilişkin kâğıtların damga vergisinden istisna olduğuna dair düzenleme yer almaktadır.

Bu hüküm kapsamında gelir vergisinden istisna olarak değerlendirilecek olan yukarıdaki ücretler aynı zamanda damga vergisinden de istisna olacaktır.

Bu düzenleme de Kanun'un 01.12.2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

3. Çalışanlara, elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderleri için işverenlerce yapılan yardımlarda gelir vergisi ve SGK istisnası

7420 sayılı Kanun'un geçici 1. maddesinde, işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere mevcut ücretlerine ilave olarak yapılan aylık 1.000 TL'yi aşmayan ödemeler üzerinden gelir vergisi hesaplanmayacağı ve SGK primine esas kazançta dahil edilmeyeceği yer almaktadır. Ancak bu istisna 09.11.2022 ile 30 Haziran 2023 tarihi arasında yapılan ödemeler için geçerli olacaktır.

Bu ödemelerde kıst gün sayısı aranıp aranmayacağı konusunda Maliye ve SGK tarafından yayımlanacak ikinci mevzuat beklenmektedir. Bu ödemelerde mevcut yapılan desteklere ilaveten yapılacak destekler kapsam dışı kalacaktır.

Bu düzenleme, 09.11.2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

4. COVID-19 dönemi kısa çalışma ve nakdi ücret desteklerine ilişkin hatalı işlemlerden kaynaklı takipler durduruldu.

Kanun ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa geçici 32. madde eklenmiştir.

Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan fazla ve yersiz ödemeler ile

Nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin başvuruda bulunduğu işveren tarafından fiilen çalıştırıldığıнын tespiti hâlinde işverene uygulanan idari para cezalarından bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanlar terkin edilecektir. Tahsil edilenler iade veya mahsup edilmeyecektir. Bu alacaklarla ilgili başlatılmış takip ve tahsil işlemlerine devam edilmeyecektir.

Kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan(ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller) sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmasına istinaden oluşan fazla ve yersiz ödemeler ile ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olmuş kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemeleri bu madde kapsamı dışındadır.

Söz konusu Kanun sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.